

Előfizetési árak és helyben vidéken

Egy évre . . .	12 korona
Félévre . . .	6 korona
Negyedévre . . .	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám,

ahova a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények küldendők

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Városi tűzoltóság.

Az „Ujvidéki Hírlap”-ban olvastuk, hogy Matkovits Béla főispán felelevenítette a városi tűzoltóság rég huzódó ügyét és annak mielőbbi megvalósítása érdekében megfelelő intézkedéseket tett.

A városi tűzoltóság kérdése annyira fontos létérdeke a város közönségének, annak személy- és vagyon biztonságának, hogy annak megvalósítása további haladékot nem tűrhet, annál is inkább, mert a késedelmezés egyetlen oka, a vízvezeték hiánya már rövid időn belül megszűnik és víz is rendelkezésére fog állani a városi tűzoltóságnak, amelynek hiánya eddig, ugyszólván, a tűzoltást lehetetlenné tette.

Dr. Demetrovits polgármesternek, főkapitány korában a „Határőr” e hasábján között igen életrevaló ügyes és alapos tervezete van, amely a városi tűzoltóság szervezésével foglalkozik és amelyet most egyszerűen meg lehetne valósítani. Örülünk, hogy az illetékes tényezők városunknak ezen közcélú intézménye iránt oly lelkes érdeklődéssel vannak s hisszük, hogy ez a remélhetőleg, nem szalmalángszerű érdeklődés immár a városi tűzoltóság létesítését fogja eredményezhetni.

Eddig csak szép cikkek jelentek meg mellette, de amikor tűz pusztított, úgy az önkéntes tűzoltóság minden önzetlen, derék, fáradhatatlan munkássága dacára, szívdobogva, lélekzet visszatartva vártuk a jó szerencsét, az isteni gondviselést, amely a tűzvédsznek véget vet. Ennek a félelemnek meg kell szűnni és ha van jól szervezett tűzoltóságunk, amely a tűzoltást hivatásszerűen fogja gyakorolni és párhuzamosan az önkéntes tűzoltókkal, akiknek működésére elég dicsérő szót nem tudunk találni, úgy ez a kérdés közmegegyezéses megvalósítását fog nyerni.

Mi is a magunk részéről azzal a kérelemmel fordulunk egy főispán urhoz, mint a polgármester urhoz, ne hagyják ezt a kérdést a napirendről ismét lekerülni, álljanak e mozgalom élére, van ez a mozgalom oly sürgős és fontos, mint akár a tűzvédszések megmentésére irányult mozgalom és higgyék el, hogy Ujvidék egész közönsége hálás lesz érte.

Az önkéntes tűzoltóság mellett egy erős, jólképzett, katonailag fegyelmezett, tűzoltási eszközökkel felszerelt városi tűzoltóság szolgálja a város vagyon- és életbiztonságát és nem hihető, hogy akadna egyetlen egy adófizető lakosa a városnak, aki a tűzoltói hozzájárulás címén reá eső néhány fillért megtagadná.

Kérjük tehát az illetékes köröket, most, amikor hála istennek nincsen ve-

szély, mert rendszerint nagy tűzvészek után szokták tanulságképpen ezeket az igazságokat leszűrni, hogy most, ilyen veszélyek elkerülése érdekében, ne hagyják ezt a kérdést elaludni, tartsák ezt napirenden és valósítsák meg. 35.000 polgár élet- és vagyónbiztonsága követeli ezt.

Védekezés a tüdővész ellen.

Mindnyájunkat, sőt lehet mondani, az egész világ társadalmát érinti és érdekli a tüdővész elleni védekezés kérdése. Az összes betegségek közül ez a legfélelmetesebb kór, mert legtöbb áldozatot követel s főleg az ifjabb, munkabíró nemzedék sorában pusztít kegyetlenül. Ketté téri a reményteljes ifjú pályáját, kiragadja a munkás kezéből a szerszámot s ágyba dönti a családfőt, ki hivatva volna szerettet családját eltartani, az anya korán sírba dől s utolsó vonaglásában megtört szemekkel néz árván visszahagyott gyermekeire. Mindenütt gyász és nyomor jelöli útját.

Magyarországon a tüdővészből megbetegedettek száma 450,000 et, a meghaltak száma pedig 70,000-et tesz ki. Van-e irtó háború, mely ennyi áldozatot követelne.

Bács Bodrog vármegye is nagy kontingensét adja ezen gyilkos betegségnek, mely sokszor egész családokat irt ki. A tüdővész főleg a szegényebb osztály, a nép sorából szedi áldozatait, mert sajnos, itt érezni leginkább a tisztaság hiányát, nem óvakodnak a betegségtől, hiányzik az életmód célszerűsége és higiénája. Ép azért első sorban itt van szükség, hogy a civilizáció fáklyájával bevilágítsunk az indolencia és tudatlanság, sokszor babonáság sötét várába, hogy lássa maga a nép tisztán saját nyomorúságát, hogy lássa tisztán, reményteljesen, hogy a társadalom színe-java e gyilkoló kórt törekszik végtelen pusztításában feltartóztatni.

A tüdővész elleni védekezés ma már világszerte megindult, de mindaz, ami eddig történt, kevés a tüdővész pusztításainak nagyságához képest. S ép azért igen helyes, hogy utóbbi időben a társadalom is bevonatott e pusztító kór erejének letörésére irányuló akcióba. Egyesülésben van az erő és hatalom. Azért szükséges, hogy mindenki vegye ki részét a küzdelemben. A társadalom egyesülése legyen az a hatalmas gránitsík, melyen a tüdővész hompolygó tengerárja megtörik.

Ezért csak örömmel kell hogy üdvözöljünk ama nemesen érző, önzetlen s áldozatkész ujvidéki hölgyeket és férfiakat, akik a tüdővész ellen társadalmi uton való védekezés eszméjét felkarolva, a dispenseur-rendszernek meghonosítását, a tüdőbeteg gondozó egyesület megalakítását tűzték ki nemes feladatukká.

Ha valamely egyesület igazán közhumán célt kíván szolgálni, a tüdőbeteg gondozó egyesület tartozik első sorban ezek közé s ha valahol, úgy e téren szükséges, hogy a kibontott zászló alá lelkesedéssel, minél szorosabban sorakozzanak, főleg az intelligencia köréből. Ezen egyesület tagjának lenni nem kerül nagy fáradságba, sem nagy áldozatokba, de működésük jutalmául ezek megmentésének hálaíma száll rájuk.

A tervezetet Dr. Wagner Károly orvos nagy szakismerettel és buzgósággal elkészítette s mint a mai számban is — hírek első helyén — olvasható felhívásból kitérjük, az egyesület alakuló közgyűlése e hó 25-re van kitűzve.

Ha a társadalom az eszmét felkarolja, a siker biztosítva leendő. Legyünk mindannyian a nemzet igazi napszámosai s tömörüljünk a nemes feladatu egyesület köré. Az egyesülésben van az erő s az erő hatalom.

Színészet.

Vasárnap Luxemburg grófja, este a kis gróf ment, előbbi telt ház mellett a négy szereposztásban, utóbbi *Hidy Irénnel* a címszerepben. *Hidy* ez este is zajos ünneplés tárgyja volt.

Hétfőn este Földes Imrének, a jeles magyar színművésznak a nemzeti színházban nagy sikerral előadott társadalmi színműve, a „Nincs tovább” ment, amely régóta látott tökéletes, minden tekintetben városi színvonalon álló előadás gyönyörűségében részesítette a tapsokban csöppet sem fukarkodó hálás közönséget.

Kiss Miklós, a társulat ezen új erőssége, mutatkozott be ez este dr. Cserőy Gábor szerepében. A teljes színészt kitérő jó hír előzte meg és noha ezen első fellépése után végleges véleményét nem lehet mondanunk, de annyit már most megállapíthatunk, hogy benne a társulat egy elsőrangú értékes erősséggel gazdagodott, akinek ezesti fellépése általános és osztatlan sikert biztosított neki. *Gömör Vilma Alice*-t játszotta a tőle már megszokott művészetével. Szerepe különösen az első felvonásban volt egyéniségéhez illő és *Gömör* ezt teljesen ki is aknáztta. *Sárga* tolettjében szebb volt mint vala.

Vákár mindig jó, igazán érdemes színész, aki szerepének legkisebb nüanszeit is lelkiismeretesen kidolgozza.

Inke Rezső Mérety dr. szerepében, Deési, mint ügyvéd megélt méltóan illeszkedett ez est művészi eszméjébe.

Kedd este ismét a Leányvásár vonzott nagy közönséget.

HIREK

Felhívás Ujvidék lelkes, érzőszívű közönségéhez. Az előkészítő munkálatok befejeztetvén, vegre a megvalósulás előtt áll a *tüdőbeteg — gondozóegyesület* Ujvidéken. F. évi február hó 25-én, vasárnap, d. u. 5. órakor szándékozunk alakuló gyűlésünket a városháza nagy termében megtartani, melyre mindazokat, akik eddig is beépésükkel támogattak és minden jószívű érdeklődőt tisztelettel meghívunk. Amidőn mindazoknak, akik eddig is bármely alakban segítségünkre voltak, nyilvános köszönetet mondunk, kérjük az egész társadalom további buzgó támogatását. Grossinger Jánosné. Slezák Lajos.

Haladás a postán. Tudvalevő dolog, hogy a posta-távirda hivatalban, mikor a jelenlegi épületbe költözött, a légszuszítást vezették be, melyet ezután leszereltek s petróleum lámpákkal helyettesítettek. A petróleum világítás természetesen megint nem volt megfelelő, tehát újból a légszuszítást vezették be, melyet ezután leszereltek s petróleum lámpákkal helyettesítettek. A petróleum világítás természetesen megint nem volt megfelelő, tehát újból a légszuszítást vezették be, melyet ezután leszereltek s petróleum lámpákkal helyettesítettek. A petróleum világítás természetesen megint nem volt megfelelő, tehát újból a légszuszítást vezették be, melyet ezután leszereltek s petróleum lámpákkal helyettesítettek.

Meghívó. Az I. sz. úvidéki nőegylet 45. rendes közgyűlést 1912 évi március hó 9-én szombat délután 4 órakor tartja a beltéri katólikus kör nagytermében, amelyre ez uton is a tagok meghívotnak. Táragsorozat: 1. védnöki megnyit. 2. Evi jelentés. 3. Pénztár-jelentés. 4. Választások.

Ismeretterjesztő füzetek. A DMKE úvidéki fiókja elhatározta, hogy a tudományos ismeretek terjesztése és népszerűsítése céljából ismeretterjesztő füzeteket fog kiadni s azok szerkesztésével Dr. Piukovich Sándor titkár bízta meg.

Megbízás. A belügyminiszter megbízta a határrendőrkapitányságot, hogy a kir. ügyészségek megbízása alapján B. Bodrog vármegye egész területén az összes büntügyekben nyomozatokat tejjesítsen.

Football-mérkőzés. Az úvidéki atlétikai klub e hó 25-én d. u. 2 órakor a sporttelepen football-mérkőzést rendez a belgrádi szortegylet tagjaival.

A nőegylet bálja. Hagyományos fényvel és sikerrel zajlott le szombaton este a Vigadóban az első úvidéki nőegylet bálja; özveg Piukovich Ferencné, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, az egyletnek érdemdús agilis elnöknője, a nőegylet buzgó választmányának elnöként minden elkövetett, hogy ez évi báljuk méltón sorakozzék az egylet által eddig rendezettekhez. Szébbnél-szebb hölgyek, válogatott izlésű tolettekben, a fekete frakkokkal ölének váltakozó uniformisok a fényesen kivilágított és feldiszipelt teremben valóban impozáns benyomást kellettek, diszes hangulatot teremtettek a különböző szép öltözékű álarcosok, mely derűs bangulat az egész éjszaka torró levegőjében mind erősebb és erősebb lett. Résztvett a bálon városunk társadalmának színe-java, a környék községei is szép számban voltak képviselve, úgy hogy az erkölcsi sikerrel méltán vetekszik az elért anyagi eredmény. Az első nyegest 140 pár táncolta. Világos virradtig tartott a jókedv és akik résztvettek, azok egy gyönyörű és kellemesen eltöltött bál éjszakának benyomásait vitték magukkal.

A B. Bodrog vm. orvosi fiókszövetség f. március 10-én Úvidéken vál. ülést és ezzel kapcsolatosan tudományos szakosztályülést tart, melyen Dr. Áldor Lajos kir. tanácsos, bpesti gyomor és bélbetegségek specialista a hasi szervek betegségeinek diagnosizát és terapiáját fogja elméleti és gyakorlati módon ismertetni.

Az úvidéki atlétikai klub március 7-én esti fél 9 órakor Winkle sörcsarnokában rend-

kívüli közgyűlést tart, melyen a t. tagok minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek, azért is, mivel több fontos tárgy van napirenden.

Ipartestületi közgyűlés. Az ipartestület évi rendes közgyűlését, miután a múlt vasárnapon hirdetett közgyűlésen a tagok határozatképes számban nem jelentek meg, jövő vasárnap febr. 25-én délutáni 3 órakor fogja megtartani. A gyűlés zajosnak ígérkezik, mert ezen fog betöltetni az üresedésben levő elnöki és üresedésbe jövő alelnöki állás. Két párt áll szemben, az egyik politikai pártállásra való tekintet nélkül egyesült magyar és hazafias érzésű német iparosság, mely az elnöki állásra Pekló Béla építómester eddigi alelnököt, az alelnöki állásra pedig Lebhercz Károly kocsigyárosat jelölte. A másik párt jelöltjei elnöknek Maletics Luka szabómester eddigi alelnök, alelnöknek pedig Dussing János butorgyáros. Ezen jelöltek köré politikai pártállásra való tekintet nélkül a szerb iparosság és a német polgárságnak Hesz koresmáros vezetése alatt álló Nagy-Németország után sóvárgó töredék csoportosult.

Garázda lakatostanoncz. Szilágyi Imre 16 éves lakatostanoncz főelvezete a lövöldözés és ilyenkor nem néz semmit ami elébe kerül, ráll, így tett vasárnap is és minden ok nélkül rállott a szomszédságukban lakó Pekló Géza polg. isk. tanulóra, kit a lövés álkapesán ért ért és szerencsére rajta csak könnyebb sérülést okozott. Szilágyi a tett elkövetése után megszökött, de a szomszédos Temerirbe elfogták és haza hozták.

Kitüntetés. A király Janovits Gyula zombori jogügyi főtanácsosnak végleges nyugalomba vonulása alkalmából sok évi hasznos szolgálata elismeréséül a miniszteri tanácsosi címet adományozta.

Úvidék város tanácsa az 1883. XLIV. tc.- értelmében felhívja mindazokat, akik I. évnegyedit valamint régebbi adó és hadmentességidij tarozásukat be nem fizették, hogy azt 8 nap alatt a megfelelő járulékokkal okvetlenül fizessék be, mert ellenkező esetben az tőlük végrehajtás útján fog beszédetni.

Kisorsolt esküdtek. A kir. törvényszék mint esküdttöróság előtt f. március havi I. ciklusban tartandó vég tárgyalásokra kisorsoltattak, rendes esküdteknek: Várad Lajos, Stefanovits Vlada, Wagner Lajos, Eppinger Miksa, Dr. Maros Károly, Dr. Rózsa Miksa, Ziegler Ferenc, Laubner József, ifj. Varga Ferenc, Gortva Péter, Dr. Krno Milos, Vig Vilmos, Winkle István, Irsay Antal, Weisz Vilmos, Tóth Antal, Német Andrá, Mayer József, Okrészt Adám, (Temerir). Récesei György (Palánka), Horváth Gábor (Óbecse), Raesmány Dezső (Temerir), Flórián Odón (Temerir), Horváth Sándor (Mozsor), Schaffer Antal (Szépliget), Oberdorfer János (Dunaeséb), Tiefenbach Miklós (Szépliget), Novics Szvetozár (Okér), Mihajlovics Emil (Alsókaból), Varga Zoltán (Csurog); helyettesek: kúdtéknek Lütze Rezső, Pusits György, Schomann János, Somogyi György, Török Antal, Szauder Tamás, Okrészt Mihály, Ládi József, Schirshinger Viktor, Stéfán Alajos. A vidéki esküdtképes egyéneknek bevonása, ami már régebben nem történt meg, azt bizonyítja, hogy Úvidékről nem kerülnek ki megfelelő számban.

Langen és Wolf budapesti motorgyár úvidéki fiókjának vezetője, s a cég helybeli képviselője, Mayer Ferenc a cég kötelékéből kilétezt.

Zenta város képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy alkalmazot-

tai részére saját beteg és balesetbiztosítási intézményt létesít, oly kedvezményvel, amilyenben a munkásbiztosító pénztár részé- sítit tagjait.

Temerini vásár. A szomszédos Temerir községben jövő vasárnap, e hó 25-én országos vásár lesz, amelyre vézmentes helyekről való állatok felhajtása meg van engedve.

Egy község mint boltos. Szokatlan, de azért talán beválható ötletele támadt Nad-alja község képviselőtestületének. Minthogy a bélyeg és váltóúrlapok bevásárlásával sok baja volt a lakosságnak, elhatározta, hogy ezen cikkek árusítására a község maga kér engedélyt.

A bácsmegeyi cukrgyár rt. a zombori és a verbaszi cukorgyárak létesítése iránt már teljes erővel hozzálátott. A verbaszi gyár építését kedvező idő esetén már e hó végén megkezdik. A gyár igazgatója és annak főnöke is már Verbaszon laknak. Elsőbben is az üd-dahelyiségek felépítését veszik munkába. A gyár 150 holdnyi területen épül és a tervek szerint a legszebb alkotások közé fog tartozni.

Csak Mauthner magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges. 2-10

Hodság — szondi vasut. A kereskedelemügyi miniszter Gfrerer-Schoch-Grossmann budapesti építési vállalkozó cégnek a déldunavideki h. é. vasut Hodság állomásából kiágazólag Militics és Doroszló községek érintésével a máv. Szond állomásáig vezetendő szabványos nyomtávu gőzüzemű h. é. vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

A cservenkai cukorgyár rt. a napokban tartotta Budapesten alakuló közgyűlését, mely elnöké báró Schossberger Rezső solyi cukorgyár tulajdonosát választotta meg. A cukorgyár 5 millió alapitkővel alakult meg s építését még a tavaszkor megkezdik. A gyár egyelőre csak nyers cukrot fog gyártani, míg a finomítást a solyi cukorgyár végzi. Jelenleg két mérnök szakértő tartózkodik Cservenkán annak megállapítása végett, valjon a gyárat a kulai, vagy a sziváci határ felé építsék-e föl.

Gazdakör Szilágyiban. F hó 14-én a Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület újabb fiókkal gyarapodott. Báró Babarezyt kinestári telep-kezelő támogatásával Silágyin is megalakult a köségi gazdakör. Az alakuló közgyűlésen a vármegyei gazdasági egyesület Juhos József titkár képviselte, ki hosszabb beszédben fejtegette a gazdatársulás szükségességét. A gazdakör báró Babarezyt tiszteletbeli elnökévé kiáltotta ki, ugyanőt küldve ki a gazdasági egyesület igazgató választmányába is. Az egyes tisztségeket a következőkkel töltötték be: elnök Király Mihály, alelnök Sebők János, jegyző Hesz Péter, pénztáros Kanyó Ferenc, könyvtáros Sétáló György, választmányi tagok: Pelyva József, Varnyu József, id. Odry János, Varga Pal, Mészáros Simon, Csordás János, Futó József, Balla Mátyás, Dallosi Gábor, Vinez József, Korsos József, Bengerno József. Számvyszgálók: Kovács Gábor, Kartali András, Toth Károly.

Felfüggesztett min. rendelet. A közfogyasztásra szánt szódaviz gyártásáról, elárusításáról és felügyeletéről szótó belügyminiszteri rendelettel kiadott szabályzat életbeléptetését f. évi augusztus hó 1-ig felfüggesztették.

Hat havi börtön egy utazásért. Reiter Béla szegedi rostássegédet a kir. törvényszék, majd a kir. tábla is közokirathamisításért 6 ha-

SALVATOR kiváló bőr- és lithiumor gyogyforras

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitünő hatásu. Természetes vasmentes savanyuviz.

Kapható ásványvízkereskedésekbe és gyógyszerüzletekben. SCHULTES AGOST Szinye-Lipóci Salvatorforras-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

vi börtönre ítélte, mert egy talált vasuti jár-
latlevélbe a nevét hamisította s mint táviradi
munkás e levéllel Battonyára utazott.

Magyarkanizsa a tanítóért. Magyarka-
nizsa város képviselőtestülete tanítóinak ja-
nuár 1-től kezdődőleg egyenkint 200 korona
személyi pótlékokat szavazott meg, mely pótlék
az alapfizetésbe is betartatik.

Legszöbb díszre a háznak a helyes érzéssel
megművelt és szeretettel ápolott kert. Hogy pedig
a kedélyek és a szemnek nyújtott gyönyörű-
séget praktikusán is, hasznalható módon
kihasználhassa a gazda, szüksége van egy
megbízható tanácsadóra, aki gyakorlati utba-
igazításokkal szolgál neki. Ilyen tanácsadónak
tudjuk mi **Haschka Agoston és Társa**,
Temesvár magterelő és nagykereskedő cég
gyönyörűen illusztrált bő tartalmú mintakata-
lógusát, amelyben fellelhető a legegyszerűbb
konyhai növénytől a legsodósabb virág szim-
foniáig a kertészművészet minden büszke-
ségének hatalmas skálája.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara
február 15-i teljes ülésén Szarvady Lajos elnök
jelentést tett, hogy a kamarai elnökség tag-
jainak az újjáalakulás alkalmával történt
megválasztását a kereskedelemügyi miniszter
jóváhagyta. Beszámolt ezután az elnök több
közérdekű intézkedésről s az előző felterjesz-
tésre adott miniszteri válaszból és ezek között
arról is, hogy Hódmezővásárhely városnak
vonatosszekötetése a májusi menetrendben
javíthatni fognak. A titkári jelentések után
Pálly Daniel belügy miniszter indítványát, hogy a hitel-
tudósítások körül tapasztalt megbízhatatlanság
s visszaélések megszüntetésére, a bécsi kamara
példájára szervezzen a kamara hiteltudósítói
osztályt, az osztrák államanyozása érdekében
az elnökséghez utalta a teljes ülés. Véleményt
szolgáltatott azután a kamara a szegedi másod-
dik felsőkereskedelmi iskola felállítására mellett,
a szegedi tervbe vett városi nyomda ügyében, az
ujvidéki kőművesseprési szakköznevelő inté-
zetének felállítására, továbbá a nagyváradi
délkeleti pályaudvar felújítására és a nagyváradi
kiosztó ügyben. A teljes ülés keretében
kiosztotta az elnökség a kereskedelemügyi
miniszter által engedélyezett munkajuttal-
makat, több segélykérést intézett el s megvá-
lasztotta a törvényhatósági ipartanácsok fog-
jait. Végül több úrskamara közérdekű felter-
jesztésének pártolását határozta el, így a
temesvári az állami szénbányák bérbeadása
ellen, a debreceniét a kereskedelmi alkalmá-
zottak továbbképzése tárgyában, a nagyváradi-
é az ipartörvény revíziójának sürgetése ügyé-
ben. Támogatta még a kamara a magyar-
bosnyák gazdasági központ megalakításának
eszméjét.

Veprőd, Péterréve, Palona, Mohol; ragadós
száj és körömfájás: Mátételeke, Temerin, Zen-
ta; rühkór: Tataháza, Paripás, Kuczora, Pé-
terréve; sertésvész: Doroszló, Rögöze, Bács-
ordás, Mózor, Paesér, Ujsóv, Boldogasz-
szonyfalva, Szabadka, Ujvidék 1-1, Csanta-
vér, Bácsföldvár 2-2, Szépliget 5, Boróc 6,
Bulkeszi, Dunaeséb 7-7 udv.

Budapest szálloda Szeged, Aradi u. 6.
(Tisza nagyszállója függelék.) Bejárat a Klau-
zál téri villamos vasút megállójától. Udvari
szoba személyenként világítással és kiszolgál-
ással K. 1.60 Utcái szoba személyenként
villanyvilágítással és kiszolgálással K. 2.40.
Ugy az utcai, mint az udvari szobák tiszták
és világosak. A környékbeli közönség kedvelt
szállója.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Agoston.**

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Kómikus alak vagy, fiam,

a mint vörös orral, teljesen berekedve,
krákogva és köhögve jár az emberek
között. Hurutot persze minden ember
kaphat, de legalább tesz is ellene vala-
mit, hogy megszabaduljon tőle! Én
mindig Fáy-féle valódi sződeni ásvány-
pessztillát használok, a mit 1 korona
25 filléért veszek a gyógyszerárban
vagy drogériában és mindig megszaba-
dultam a bajtól, még mielőtt a skatulya
kiürült volna. Fogadj nekem szót és
kövesd példámat! 2-2

Közgazdaság.

A zöldtrágyázás.

Ma már hová-tovább tudatára jön gazda-
közönségünk annak, hogy a nagy termések
titka a dus trágyázásban rejlik. Tudja ma
már azt, hogy a növények a talajból tápláló
anyagokat vonnak el s mennél bővebben
állanak ezen anyagok rendelkezésükre, annál
jobban, szebben fejlődnek, annál nagyobb
hozamot adnak. Sajnos azonban, állatállo-
mányunk sokkaltá csekélyebb, semhogy talaj-
jainkat dusan trágyázhatnók, miért is a kül-
föld mintájára hová-tovább olyan trágyát
használnak, amely nem az istálló körüli ki.
Ilyen a zöldtrágya is, amely külföldön már
évtizedek óta a gyon kiterjedten használta-
tik, hazánkban azonban csak most van terje-
désben.

A zöldtrágyázás lényege abból áll, hogy
valamely pillangós virágú növény magját el-
vetjük s a kifejlődött, virágzásnak indult nö-
vényt nem kaszáljuk le, hanem alászántjuk,
hogy trágyává rothadjon el. Erre a célra csak
a pillangós virágú növények alkalmasak, a
esillagfűrt, a szőcsös bükköny, a bíbor here,
a homoki borsó stb. mert ezeknek alászántá-
sával nemcsak azt a tápláló anyag mennyiség-
et adjuk vissza a talajnak, amelyet maga a
növény elvont a talajtól, de ennél sokkalta
több légenyt, mert ezen növények képesítve
vannak a gyökereiken képződő gumok segítségével
a levegőből is légenyt gyűjteni, a növény-
világnak ezen egyik legfontosabb tápláló
anyagát. Ezeknek alászántásával tehát nem-
csak nagy mennyiségű humuszt, tehát ugyan-
azon anyagot, amelyet az istálló trágya is
tartalmaz, juttatunk a talajba, hanem légenyt
is. Ez az olcsó trágyázás azonban mégsem
pótolja teljes mértékben az istálló trágyát,
mert hiányzik belőle a foszfor, meg a káli;
azért tehát a zöldtrágyázás az istálló trágyá-
zással egyenértékűvé csak akkor válik, ha az
említett hiányokat műtrágyákkal pótoljuk,
vagyis, ha homok talajon 2 q káli-szuperfosz-
fát, kötött talajon pedig 150 kg. szuperfosz-
fátot szórunk ki kat. holdanként a zöldtakar-
mány növény magjával egyidejűleg. Ha ezt
megtesszük, éppen olyan trágyázó hatása van,
vagy még nagyobb, mint az istálló trágyának.
S ha a majorunktól távolabb eső földeket
zöldtrágyákkal tartjuk termő erőben, ahová az
istálló trágya kihordása a távolság miatt
amúgy is költséges, akkor a közelebb fekvő
földeket dusan trágyázhatjuk istálló trágyával

957 1912 tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

Bácsszenttamási első magyar öngöly-
ző és hitelszövetkezet végrehajtatónak Fo-
garasi Károly temerini lakos végrehajtást
szervezett elleni végrehajtási ügyében a ké-
relem következtében a végrehajtási árverés
140 kor. tőkékövetelés, 240 kor. után 1910
jun. 18-tól járó 6 százalék kamatai, 113 kor.
55 fill. perbeli és végrehajtási már megállá-
pított, valamint a jelenlegi 10 kor. és a még
felmerülendő költségek kielégítése végett az
1881. LX. t. cz. 144j §-a alapján és a 146
§-a értelmében az ujvidéki kir. törvényszék
mint telekkönyvi ha óság területén levő a
temerini 522 sz. betétben A. I. 1-2 sorsz. a.
Fogarasi Károly tulajdonánál fvelvett 1081 és
1082 hrsz. 530. ö. i. sz. jószágtestre 1642
korban ezennel megállapított kikiáltási árban
elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül
1912 évi március hó 20. napjának d. e. 11.
órája Temerin község házához tüzetik ki s
foganatosításával Basch Sándor bir. végrehaj-
tó megbízatik.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK:

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingat-
lanok a kikiáltási ár 1/2-én alól eladatni
nem fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak
az ingatlan becsárnak 10 százalékát, vagyis
164 kor. 20 fill. készpénzben, vagy az 1881
LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881 nov. 1-én 3333 sz. a.
kelt igazságügymin. rend. 8 §-ában kijelölt
óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezé-
hez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabálysze-
rű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidék 1912. évi február hó 7-én, Vékey
Zoltán s. k. tszéki bír.

Árverési hirdetmény.

Közhirre tételik, hogy Manojlovits K.
Lázár, a Matica Szrbzska volt pénztárosa
ellen 420,000 korona erejű az Ujvidéken
1909 sz. betétben A. I. sor a. az Erzsébet
téren levő házára elrendelt és foganatosított
árverés után utóajánlat adatott be, minek
következtében új árverés fog tartatni 1912 évi
febr. hó 28 napjának d. u. 3. órakor az uj-
vidéki kir. törvényszék árverési termében.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK:

Árverezni szándékozók tartoznak 9900 koronát
készpénzben, vagy a megfelelő értékpapírok-
ban a kiküldött kezéhez letenni. A fenti in-
gatlan a kikiáltási 99000 koronán alul nem
fog eladatni.

Szöllővessző elárverezése.

Alulírott ezennel közhirre teszem,
hogy 5000 darab gyökeres és 2000 da-
rab sima „Szászszoros” szöllővessző,
melyek beszerzési ára ezenként 300,
illetve 150 korona volt, a vételből kelet-
kezett per folytán február 26-án d. e.
10 órakor a volt Kamenitzky féle vá-
rosi szőlőtelepen közjegyző közbenjöt-
tével el fog árvereztetni.

Dr. Kleiszner Gusztáv.

1-2

Ügynökök.

a kik ügyesek s nem szófukarok,
kereshetnek egy igen keresett, kelendő
cikknek magánfelek részére, részletfizet-
ésre leendő elárulására, nagy vizuio
mellett. Kerestetik egy vezérképviselő
is és egy pénzbeszedő óvadékkal.
Ajánlatok intézendők Aberbah Oszkár
cimére, Wien, VI. Mariahilferstrasse, 101.

SZÉN ✂

gőzmalomok,
czukor-, szesz- és téglagyárak

✂ E F C O

(porosz köszöntéglá)

eséplőgépek és uradalmak részére
bármely vasuti és hajóállomásra legjutá-
nyosabb bányá-áron beszerezhetők

Sugár Vilmosnál
Budapest X.
Kőbányai-út 4.
Friedlaender
Em. & Co.

Telefon-Inter- Berlin-Gleiwitzi bányá-
urban 2-59. cég képviselőjénél.

B. Bodrog vármegye állatgyógyász-
ügye február 14-én. Lépfene: Bácskeresztur,
Szenttamás, Káty, Topolya; vaszettség: Szond,
Csátalja, Kuczora; takonykór és bőrféreg;

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I - SZÖT kevesebb a gond,
II - SZÖT kevesebb a munka,
III - SZÖT kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított. **BORDÓI KEVERÉK** kéz állapotban!
 Nagyon erősen tapad a nedves levélre is. **Bármily harmatnál is permetezhet vele. Semmi üledéke nincs.** Számtalan elismerő nyilatkozat: „Gyártjuk az eddig dr. Aschenbraudt szabadalmát képezett Rézkénport és bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást a gyártól, Budapest, VI., Váci-ut 93.

2760. szám. Kig. 1912.

Árverési hirdetés.

A város törvényhatósági bizottsága a város tulajdonát képező az újvidéki 1. számú betétben A. XXI. 1-2. sor, 3530-3531. hr. számok alatt telvelt 61. ö. i. számú ház, udvar és kertnek nyilvános árverés útján való elidegenítését elrendelvé, ezen árverés határidejűl 1912. évi február hó 25. napjának délelőtti 9 óráját a városi gazdasági ügyosztály helyiségeiben (Városház II. emelet 32. szám) tüzzük ki.

Az elárverezendő ingatlan kikiáltási ára 1000 korona.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénz fejében 100 koronát az árverést vezető városi tisztviselő kezéhez letenni.

A részletes árverési feltételek a város gazdasági ügyosztályában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Uvidék szab. kir. város tanácsának 1912. évi február hó 10-én tartott üléséből.

Dr. Demetrovics polgármester.

2--3

Kerttulajdonosok és földbirtokosok figyelmébe!

Elismert előkelő és feltétlenül megbízható forrás **legfinomabb konyhakerti és virágmagvak, mezőgazdasági és erdei fagyvak, virághagymák, gumók, rózsák és boggyógyümölcs csemeték** beszerzésére

Maschka Ágoston és Társa

magnagykereskedő

TEMESVÁROTT.

A cég 200 oldalra terjedő gyönyörűen illusztrált, mindenütt feltűnést keltő katalógusát kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

1-4

Eladó ház.

Dr. Tamkó Károly veprődi községi orvosnak Ujvidéken II. Rákóczi Ferenc utca 120. szám alatt háza eladó, illetve május hó 1-jére bérebe kiadó.

Közelebbi tudakozódások Vasdényei Gábor rendőrkapitánynál.

Intelligens,

fiatal és óvadékképes utazót, ki a magyar és német nyelvet teljesen birja templomi szerek árusítására, azonnal felfogadok. Jó beszéd-képesség, jó modor szükséges.

Vranits és Tausch templomi szerek raktára. Ujvidék, duna utca 15.

Gyors és pontos kiszolgálás! Olcsó árak!

Ludwig József

UJVIDÉK, Kossuth Lajos-utca 49.

ajánlja dusan felszerelt fűszer, kávé, tea, rum-, ásványvizek és magyarországi bogyókat nagy raktárát. Különösen figyelembe ajánlja szőlősgazdáknak a nálá kapható „Kontinental” nevű szőlőajtógumit, mely a maga nemében páratlanul a legrosszabb időben is kitart. Eről számos elismerő levél táuszkodik. Különösen ajánlja továbbá a „Saxonia” rézgálicot, mely 96%-os, ruffiát stb.

Dus raktártelek van konyhakerti magvakból is, melyeknek esiraképességeért jótáll.

Árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgál.

2-10

III. k. dohány, szivar, ckmány s postabélyeg áruda

Abbázia

Vermes Penzió

Kényelmesen berendezett magyar családi otthon a központban. Kitűnő konyha. Erkélyes, tengerre nyíló napos szobák, szép kerttel. Mérsékelt árak. Kiséret nélküli leányok szeretettel gondoztatnak.

9-10

Hungária Ujvidék.

Szép kereset

kinálkozik oly urnak vagy hölgynek, aki egy elsőrangú élet- és gyermekbiztosító intézet részére működni óhajt.

Rövid sikeres próbaműködés után **fixfizetés,** esetleg jól javadalmazott **kerületi főügynökség.**

Szakismeret nem szükséges, mert kezdők alapos beoktatásban és támogatásban részesülnek. Nyugdíjképes állás. Kimerítő írásbeli megkeresések Budapest, IV. Váci-utca 12. II. emelet 2. alá intézendők.

1-3

Eladom.

1. A Szt. István utca 8/a sz. alatti szép házamat.

2. A 4/a számú szőlőtelepemet most épült 4 szobás villával, a futaki uton, az új kórházzal szemben.

Gály József
 szt. rókusai rómk. kántortanító

1-3

Nyersolaj
 Szívógáz
 Diesel
 Benzin

MOTOROK

és lokomobilok

Gyors szállítás.

Kedvező fizetési feltételek.

Messzemenő jótállás.

DREZDAI MÓTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.

Németország legrégebbi, legnagyobb mótorgyára.

Vezérképviselő:
Gellért Ignác és Társa

BUDAPEST, V., Kohári utca 4. szám
 (Alkotmány-utca sarok)

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy réggőnek bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényél, oszuznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárlaskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K. 80, K. 1.40 és K. 2.- és ügyszőlőn minden gyógyszerüzletben kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Richter gyógyszerüzete az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.